


**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра садово-паркового та лісового господарства**

«Затверджую»

Завідувач кафедри


_____ (Т.І. Мельник)

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(СИЛАБУС)**

**Навчальна практика
САДОВО-ПАРКОВЕ БУДІВНИЦТВО**

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»


Факультет: Агротехнологій та природокористування

2020-2021 навчальний рік

Робоча програма навчальної проактики з дисципліни Дендрологія для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» 206 «Садово-паркове господарство»

Розробники: канд. біол. наук, доцент Мельник Т.І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри садово-паркового та лісового господарства.

Завідувач кафедри  (Мельник Т.І.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	заочна форма
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	<i>Обов'язкова</i>	
	Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»		
Модулів – 1	ОС бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2020-2021-й	
		Курс	
		2, 1 ст	
Загальна кількість годин – 30		Семестр	
		4, 2ст	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –			
	Практичні		
	30 год		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання –

1. Цілі і завдання практики

Метою навчальної практики є оволодіння студентами практичними навиками в оцінці об'єкту ландшафтної архітектури як предмету садово-паркового мистецтва.

Програма навчальної практики підготовлена відповідно до учбового плану спеціальності і програмою вивчення дисципліни «Садово-паркове будівництво». Практика передбачена на 2 курсі очної форми навчання

Завдання практики:

- уміння узагальнити історичні, природні, містобудівні, соціальні передумови створення об'єкту ландшафтної архітектури на конкретному прикладі;
- оволодіння навиками оцінки планування як об'єкту ландшафтної архітектури в цілому, так і конкретного елементу об'єкту, його відвідуваності, рівня впорядкування і озеленення;
- освоєння сучасних методів натурної оцінки стилю об'єкту ландшафтної архітектури; функціонального зонування, композицій пейзажів; видових крапок; типу просторової структури і др.;
- здатність аналізувати історичний досвід створення об'єктів садово-паркового мистецтва порівняно з сучасними об'єктами ландшафтної архітектури, що мають різне призначення і режими користування на конкретних міських об'єктах;
- уміння самостійно і колективно вирішувати поставлені виробничі завдання, аналізувати і оцінювати виконану роботу.

Навчальна практика дає можливість студентам закріпити теоретичні знання, що отримуються при вивченні дисципліни учбового плану «Садово-паркове мистецтво».

2. Організація практики

Навчально-методичне і наукове керівництво практикою здійснюється професорсько-викладацьким складом кафедри садово-паркового та лісового господарства. Систематичне керівництво і контроль ходу практики кожного студента здійснюється призначеним керівником практики від вищезгаданої кафедри. Можливі консультації з проєктувальниками, озеленювачами і будівельниками, що мають досвід роботи по впорядкуванню і озелененню.

Навчальна практика проходить на об'єктах ландшафтної архітектури (загального, обмеженого і спеціального призначення) м. Суми протягом 5 днів, згідно фіксованим датам навчального плану спеціальності і складеному розкладу деканатом. Тривалість робочого дня встановлюється – 6 годин.

Об'єкти вивчення: парки, сквери, прибудинкові території та інші об'єкти садово-паркового господарства м. Суми. У перелік можуть бути внесені об'єкти, що представляють інтерес на момент проходження практики.

Студенти, об'єднуються в групи (3-4 особи). Реєстрація спостережень детально фіксується в спеціальному журналі. Для проведення обмірів кожна група повинна мати: рулетку, блокнот, висотомір, простий кутомірний інструмент (компас, бусоль), картку схем пейзажних картин, класифікаційну схему деревних груп.

При проходженні практики студент зобов'язаний:

- повністю виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- вивчати і строго дотримувати правила охорони праці і техніки безпеки;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- вести і записувати, необхідні обчислення, використовувати ескізи, креслення, використовувати фотофіксаж робіт;
- уявляти керівникові письмовий звіт про виконання об'єму робіт.

3. Бази практики

Базовими підприємствами кафедри садово-паркового та лісового господарства для проходження навчальної практики по «Садово-парковому будівництву» є: КП Зелене будівництво Сумської міської ради, парки, сквери та ін. об'єкти м. Суми

4. Зміст практики

Етап	Тема лекцій навчальної програми	Види робіт	Формовані уміння і навички
Проведення інструктажа по ТБ і охороні праці на об'єктах ландшафтної архітектури		Вивчення прав ТБ, охорони праці, а також заходів щодо охорони і поліпшення навколишнього середовища на всіх	Самостійно організувати своє робоче місце

		стадіях проектування	
Знайомство з історією створення об'єкту ландшафтної архітектури і існуючим історичним планом	Введення: садово-паркове мистецтво виникнення, зв'язок з містобудуванням і архітектурою; особливості зміни ландшафту у зв'язку з розселенням народів миру; розвиток садово-паркового і ландшафтного мистецтва; основні стилістичні напрями	Ознайомлення з об'єктів ландшафтної архітектури на екскурсії; Ознайомлення і робота з науково-технічною інформацією, що є на об'єкті	Уміння узагальнити історичні, природні, містобудівні, соціальні передумови створення об'єкту ландшафтної архітектури на конкретному прикладі
Вивчення в натурі елементів планування, функціонального зонування і композиції насаджень об'єкту, шляхом проведення відповідних обмірів, зарисовок, фотофіксації окремих елементів	Стилістичні напрями в садово-парковому мистецтві їх вплив на сучасні концепції ландшафтної архітектури за кордоном і	Натуральне обстеження об'єкту з використанням спеціальних інструментів для прив'язки і обмірів	Оволодіння навиками оцінки планування як об'єкту ландшафтної архітектури в цілому, так і конкретного елементу об'єкту, його відвідуваності, рівня впорядкування і озеленення; Освоєння сучасних методів натурної оцінки стилю об'єкту ландшафтної архітектури; функціонального

			зонування, композицій пейзажів; видових крапок; типу просторової структури і ін.
Порівняння з досвідом планування і пристрою об'єктів, історичними пам'ятниками садово-паркового мистецтва, що стали, приведення рекомендацій по подальшому сучасному використанню об'єктів ландшафтної архітектури відповідно до отриманих даних і матеріалів	Введення: садово-паркове мистецтво виникнення, зв'язок з містобудуванням і архітектурою; особливості зміни ландшафту у зв'язку з розселенням народів миру; розвиток садово-паркового і ландшафтного мистецтва; основні стилістичні напрями Стилістичні напрями в садово-парковому мистецтві їх вплив на сучасні концепції ландшафтної архітектури за кордоном і	Робота з історичним і документам і по об'єктах садово-паркового мистецтва і самостійно зібраною інформацією	Здатність аналізувати історичний досвід створення об'єктів садово-паркового мистецтва порівняно з сучасними об'єктами ландшафтної архітектури, що мають різне призначення і режими користування на конкретних міських об'єктах
Написання звіту про проходження		Камеральна обробка,	Самостійно вирішувати поставлені

учбово-польової практики		систематизація отриманих даних, оформлення звіту і презентації	виробничі завдання аналізувати і самостійно оцінювати виконану роботу
Захист звіту		Захист звіту на кафедрі	Самостійно і колективно оцінювати виконану роботу

Отримані знання студенти можуть застосувати в подальшому вивченні таких предметів як ландшафтне проектування, ландшафтна архітектура, будівництво і експлуатація об'єктів ландшафтного будівництва, містобудування і ін. Освоєна інформація може використовуватися при дипломному проектуванні.

В процесі проходження практики студенти повинні отримати ясне уявлення про те, як розміщуються об'єкти ландшафтної архітектури в плані міста, яку роль вони грають в справі оздоровлення міського середовища, для чого вони призначені і яким правилам садово-паркового мистецтва вони підкоряються. Особлива увага приділяється впливу зовнішніх чинників середовища, природних, містобудівних, соціальних, на зростання дерев і чагарників, стан газонів і квітників, на їх доцільне розміщення відповідно до вимог і законів ландшафтного мистецтва.

Перелік питань для вивчення:

1. Садово-паркове мистецтво виникнення, зв'язок з містобудуванням і архітектурою; особливості зміни ландшафту у зв'язку з розселенням народів миру; розвиток садово-паркового і ландшафтного мистецтва; основні стилістичні напрями.

2. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку садово-паркового мистецтва епохи Середньовіччя.

3. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку садово-паркового мистецтва Італії епохи Відродження.

4. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку садово-паркового мистецтва Франції.

5. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку садово-паркового мистецтва Китаю і Японії.

6. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку садово-паркового мистецтва Європи XVII-XIX століть.

7. Історичні, соціально-економічні шляхи і напрями розвитку регулярних і пейзажних садів України.

5. Рекомендації для студентів по складанню звіту по практиці

Звіт включає: титульний лист (додаток А), зміст, записку пояснення, креслення. Малюнки і фотографії можуть йти по тексту і в додатку. Креслення і ескізи виконуються на масштабно-координатному папері, кальці, ватмані, відповідно до вимог ГОСТ 2.109-73. Записка пояснення виконується відповідно до ГОСТ 7.32-91, бібліографічний запис по ГОСТ 7.1-2003.

Записка пояснення в обов'язковому порядку повинна містити:

- введення;
- попередня оцінка об'єкту (найменування об'єкту, історія розвитку об'єкту, містобудівна ситуація, природне і соціальне середовище);
- методика натурного обстеження;
- результати натурного обстеження;
- оцінка об'єкту ландшафтної архітектури і порівняння з історичними пам'ятниками садово-паркового мистецтва;
- висновки і пропозиції.

Робиться електронна презентація про виконану роботу.

Звіт повинен містити наступну інформацію:

Попередня оцінка об'єкту включає: рік підстави; прийоми планування – регулярна або пейзажна; етапи формування об'єкту; авторів об'єкту ландшафтної архітектури, (и) або конкретного елементу; характеристику функціонального використання; відвідуваність об'єкту; функціональні зони і їх опис.

Натурне обстеження включає вивчення видів відпочинку відвідувачів на об'єкті, виявлення основних і другорядних входів; кількість відвідувачів і місць найбільшої їх концентрації. Виділяються межі і призначення функціональних зон ділянки. Визначаються типи просторової структури (ТПС) об'єкту, особливості його планування. Визначається планування і функціональне призначення дорожньо-стежкової мережі. Отримані відомості наносяться на задалегідь підготовлений схематичний план об'єкту і в щоденник спостережень.

У опис входять наступні основні елементи планування: масиви, групи, живоплоти, алеї, поляни, водоймища, квітники, малі архітектурні форми (МАФ), споруди, дороги.

Обмірам підлягають наступні композиції: масиви, групи, відкриті простори полян, водоймища, квітники, алеї і живоплоти, пейзажні картини. Кожна з композицій наноситься на план в масштабах 1:500, 1:200, 1:100, 1:50; 1:20 залежно від її розміру.

До плану дається опис наступного змісту..

Масиви: місцеположення на об'єкті розміри, число дерев на 1 га, відстань між деревами, тип просторової структури, характер зімкнутої, видовий склад. Характеризується роль масиву на об'єкті його функціональне і композиційне значення, його ізолююча роль, глибина просматриваємости, наявність підліска.

Групи: місцеположення на об'єкті, класифікаційні характеристики груп, їх роль в побудові пейзажів, крім того, дається характеристика групи: видовий склад і вік дерев і чагарників, відстань між посадочними місцями. Проводиться обмір не менше 5 груп.

Відкриті простори: місцеположення на об'єкті, конфігурація, розміри, орієнтація по країнах світла, якість узлісся (видовий склад, контур, плавність), співвідношення висоти узлісся із загальною площею поляни, поверхня поляни, трав'яний покрив, характер використання дорогий, видові крапки і пейзажні картини, солітери, статичне і динамічне сприйняття поляни.

Водойма: місцеположення, конфігурація, характер берегової лінії, характеристика берегових насаджень, наявність ефекту віддзеркалення, зв'язок із загальною дорожньою мережею, функціональне використання, індивідуальні особливості.

Квітники: місцеположення квітника на об'єкті і його роль, класифікація квітника, його розміри, форма, склад квіткових рослин, точки сприйняття, поєднання квітника з іншими елементами – з газоном, деревами, чагарниками, водоймищем і ін., а також, ступінь декоративності, аналіз достоїнств і недоліків квітника.

Алеї і живоплоти: місцеположення на об'єкті функціональна і композиційна роль, видовий склад, щільність посадки, вік насаджень і їх габітус, що ізолюють функції.

Пейзажні картини: місцеположення картин виявляється на маршруті руху по території об'єкту, картини класифікуються по встановленій методиці (по методиці І.А.Богової), визначаються розміри пейзажних картин, їх композиційна схема (по методиці А.А. Кишук). Розміри пейзажних картин з групами визначаються за допомогою рулетки, кутоміра, висотоміра, і включає наступні параметри: протяжність вигляду, горизонтальний кут огляду, ширину, картини, висоту картини вертикальний кут огляду. Дається схематичне зображення пейзажних картин, їх опис і рекомендації по формуванню їх композицій.

Виводи і пропозиції містять: визначення загального стану об'єкту; відповідність його призначення з використанням; письменність планування; порівняння з досвідом планування і пристрою історичних пам'яток

садово-паркового мистецтва; приведення рекомендацій по подальшому сучасному використанню.

6. Порядок захисту звіту по практиці

Після закінчення навчальної практики студент-практикант повинен скласти відповідно до програми письмовий звіт і здати його керівникові практики від кафедри. За підсумками навчальної практики студентів на підставі письмового звіту виставляється залік відповідно до вимог ГОС. При виставлянні заліку враховується якість і кількість, виконаної студентом роботи на об'єкті, зокрема оформлення звіту і коротка усна доповідь змісту практики з електронною презентацією. Без вищеперелічених вимог учбовий план по практиці вважається не виконаним. Позитивні і негативні результати фіксуються у відомості і заліковій книжці студента.

7. Література

1. Сокольська, О.Б. Садово-паркове мистецтво: формування і розвиток : навчальний посібник / О.Б. Сокольська. - Спб. : Лань, 2013. - 552 с.
2. Дормідонтова, В.В. Історія садово-паркових стилів : навчань. допомога / В.В. Дормідонтова. - М. : АРХИТЕКТУРА-С, 2004. - 208 с.
3. Сокольська, О.Б. Історія садово-паркового мистецтва : підручник для студентів вузів / О.Б. Сокольська. - М. : ІНФРА-М, 2004. - 366 с.
4. Каталог рослин для ландшафтного дизайну [Електронний ресурс] : Трав'янисті рослини. - Електрон. даний. - М. : Ландшафтне мистецтво, 2006.